

Za gospodarje

Maribor dne 11. julija 1934.

Trgovina s hmeljem.

(Po »Slov. hmeljarju«.)

Savinjska dolina. Po deževnem in razmeroma hladnem vremenu je nastopilo koncem preteklega tedna zopet pravo poletno, suho in vroče vreme. Stanje hmeljskih nasadov je zelo neenakomerno. V nekaterih je rastlina dosegla do vrha opor in še odgnala nekaj stranskih panog, v mnogih pa je zaostala, ima prav redke panoge in obeta zelo pičel pridelok. Splošno je razvoj hmeljske rastline letos zelo nenavaden in došim redke kobule na spodnjih panogah dozorevajo, se na vrhnjih šele razvijajo cveti. V ostalem je rastlina zdrava; sicer so se pojavili semtertja sledovi peronospore, katero pa bo sedanje suho vreme preprečilo v razvoju. Izgledi na pridelok so vedno slabši in po sedanjem stanju nasadov sodeč letošnji pridelok glede množine od daleč ne bo dosegal niti polovice lanskega. — V kupčiji je še vedno precej povpraševanja za lanskim pridelkom, vendar so producenti zelo rezervirani in za redko še preostalo blago odločno zahtevajo višje cene. Tudi za predprodajo letošnjega pridelka je precej zanimanja.

Vojvodina. Ponovno izdatno deževje je sicer precej namočilo izsušeno zemljo, vendar si hmeljski nasadi še niso mnogo opomogli. Rastlina sproti odganja v cvet, stranske poganjke pa ima le redke ter kratke in tudi cveti so redki. V zgodaj obrezanih nasadih bo predvidoma po 15. juliju že treba pričeti z obiranjem. Računa se, da letošnji pridelok glede množine ne bo niti srednji. — V kupčiji je mirno, zanimanja in povpraševanja je zelo malo.

Češkoslovaška. Stanje je neenakomerno in splošno nepovoljno. Konec aprila je po silni vročini dne 20. junija padlo zopet nekaj dežja, vendar mnogo premalo za globoko izsušeno zemljo; po-

trebno bi bilo vsaj štirikrat toliko vlage. Hmeljarji sicer skušajo pridno zalivati hmelj, vendar je to le malokje mogoča in tudi ne more popolnoma nadomestiti dežja. Zadnji čas je postalo vreme zopet hladnejše in so zlasti noči izredno hladne. Rastlina se razvija zelo neenakomerno, dosega povprečno sicer do tri četrtine opor, vendar je elaba, prehaja aplošno v cvet in v zgodaj obrezanih nasadih razvija tudi že kobule. Največ trpijo radi suše prvo- in drugoletni nasadi. O peronospori pri tem suhem vremenu seveda ni niti sledu, pač pa se ponekod širijo uši in zlasti nevarnost rdečega pajka je od dne do dne večja. Že sedaj se računa, da bo pridelok letos abnormalno pičel in obiranje predčasno. — Kupčija je bila zadnjih 14 dni izredno živahna. Cene za lanski žateški pridelok so se stalno dvigale in dosegle končno 72—83 Din za 1 kg; tudi za starejše letnike je bilo precej povpraševanja ter se je za lanski pridelok plačevalo 44—53 Din za predlanski 18—21 Din za 1 kg. Lanski pridelok iz Ušteka in Roudnic se je tržil po 66—72 Din za 1 kg. Ko pa je padlo nekaj dežja, je povpraševanje ponehalo, producenti so postali popustljivejši in cene za lanski žateški pridelok so zopet popustile na 72—80 Din za 1 kg. V Žatcu je bilo znamkovanih dosedaj skupno 30.609 bal letnika 1933 v skupni teži 38.950 stotov; neprodanega je največ še 3000 stotov.

Nemčija. Stanje nasadov je slejkoprej zelo neenakomerno. Pri stalno suhem, podnevi vročem in ponoči izredno hladnem vremenu se razvija rastlina le abnormalno, zaključuje rast in odganja že predčasno v cvet. Proti peronospori se zaščitno škropi, četudi se bolezen le redko pojavlja; pač pa se rdeči pajek zadnji čas že nevarno širi. Pozni hmelj izredno sušo bolje prenaša in se še vedno precej normalno razvija. Splošno se računa, da bo pridelok izredno pičel, četudi bi izdatno deževje predvidoma sta-

nje nasadov še znatno izboljšalo. Koncem preteklega tedna je sicer bilo nekaj dežja, vendar še vse premalo za izsušeno zemljo. — Na tržišču je položaj nespremenjen. Pri precej živahnem povpraševanju in čvrsti zaključni tendenci notira lanski pridelok Hallertau 60—74 Din ter boljši Württemberg in Harsbruk 57—64 Din za 1 kg. Cene so se zlasti za izvoz znatno učvrstile.

Francija. Stanje nasadov je zaenkrat še precej zadovoljivo. Rastlina je dosegla do dve tretjini opor, vendar se v zadnjem času vedno bolj pojavljajo posledice suše in rastlina zaostaja v razvoju. Proti peronospori se je pridno škropilo, sicer pa se bolezen radi suhega vremena ne more dalje širiti. Uši so se pojavile semtertja, vendar niso povzročile večje škode. V departementu Nord je radi izredno hladnega vremena rastlina močno zaostala v razvoju. — V kupčiji je bilo zadnji čas zopet nekoliko živahneje in se je za lanski alzaški pridelok plačevalo po 40—46 Din za 1 kg.

Poljska. Po daljšem suhem, hladnem in vetrovnem vremenu je začetkom junija bilo nekaj dežja, sedaj pa je zopet suho in podnevi vroče, noči pa so izredno hladne. Radi silne suše je rastlina v zgodaj rezanih nasadih le slabo razvita, zlasti ima maloštevne, kratke in redke stranske panoge ter odganja predčasno v cvet, še preden je dosegla do vrha opor. Računa se, da bo obiranje že v mesecu juliju, pridelok pa bo katastrofalno pičel. — V kupčiji je le malo zanimanja po nespremenjenih cenah.

Belgija. Hladne noči hmeljsko rastlino čezdalje bolj ovirajo v razvoju, sicer pa je rastlina letos zelo zdrava. Splošno je stanje nasadov v Poperinghe še precej dobro, v Alostu pa znatno slabše. — Tržišče je mirno. Lanski pridelok notira 35 Din, letošnji v predprodaji pa pri prav čvrsti tendenci 30 Din za 1 kg.

Anglija. Stanje nasadov je zelo nenakomerno. Splošno rastlina vedno bolj trpi radi suše in ponekod že pričinja veneti. Le res izdaten dež bi mogel precej neugodno stanje nasadov še popraviti. — Tržišče je prejkoslej mirno, prometa je prav malo, cene pa le bolj nominalne in nespremenjene; lanski pridelok notira 73 Din, predlanski 53—58 Din,

letnik 1931 pa 8—18 Din in starejši letniki 6—15 Din za 1 kg.

Amerika. Stanje nasadov se ni znatno izboljšalo in izgledi na letošnji pridelok so prejkoslej le slabi. Plesen se v nekaterih okoljih katastrofalno širi, ponekod pa so tudi silni viharji povzročili mnogo škode. — Kupčija je zopet nekoliko mirnejša, cene pa so ostale v glavnem nespremenjene. Zaključna tendenca je za boljše blago čvrsta.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za najboljši lanski hmelj razni h provenienc, so bile naslednje: Češkoslovaška Žatec 72 Din za 1 kg, Anglija Golding 72 Din, Nemčija Tettwang 69 Din, Francija alzaški 51 Din, Jugoslavija savinjski 50 Din, Poljska wolinski 43 Din, Amerika kalifornijski 36 Din in Belgija Poperinghe 35 Din za 1 kg.

Ljudski pravnik.

Naložba v hranilnici. LAP. — L. 1931 ste naložili v hranilnico 6000 Din, ki jih sedaj nujno rabite za postavitev novega čebelnjaka. Hranilnica Vam noče niti obresti zlepega plačati. Ker morate imeti čebelnjak v najkrajšem času gotov radi preseljevanja čebelnih rojev, vprašate, na kak način boste prišli do denarja. — Obrnite se ponovno s prošnjo do hranilnice, ki bo po našem mnenju upoštevala Vaše denarne potrebe, seveda kolikor ji bo mogoče. Ako ne boste na ta način ničesar dobili, ste sicer upravičeni hranilnico tožiti, vendar ne boste prišli do svojega denarja, ker ima hranilnica pravico in možnost, da se poslužuje ugodnosti po uredbi o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov, kar bi imelo za posledico, da bi do denarja v doglednem času sploh ne prišli. Uredite stvar zlepa!

Solastnina. ŽMP. — Vaš mož je tri leta pred svojo smrtjo izročil svojo polovico posestva svoji daljni sorodnici, vsled česar je postala po moževi smrti solastnica Vašega posestva do ene četrtine. Z njo se ne razumete, vsled česar vprašate, če res ne smete brez njenega dovoljenja prodati ne leša, ne dati posestva v najem in če morete prodati svoj del posestva, ali pa napraviti oporoko, oziroma če bi mogli isti $\frac{1}{4}$ posestva odmeriti ali pa izplačati. — Ker je so-

rodnica vključena kot solastnica do $\frac{1}{4}$ posestva, je na vsem posestvu lastnica do $\frac{1}{4}$, tako da morate vse prodaje, ki se ne tičejo rednega upravljanja in gospodarjenja s posestvom, ali druge spremembe na skupni stvari izvršiti z njenim privoljenjem. Ako gre za smotreno in redno sekanje lesa v rednem gospodarstvu, morete z ozirom na okolnost, da imate $\frac{1}{4}$ posestva, les prodati, vendar pa morate o tem voditi in položiti sorodnici račune, ker gre za skupno zadevo, na kateri je sorodnica udeležena z $\frac{1}{4}$. Svoj $\frac{1}{4}$ del posestva morete poljubno prodati ali pa napraviti za ta del oporoko. Ako se s sorodnico kot solastnico posestva ne razumete in trpi vsled tega nesporazuma gospodarstvo, je treba sorodnico tožiti na ukinitve skupnosti, vendar se to ne sme zgoditi ob nepravem času in v njeno škodo.

Razna obvestila.

DRŽAVNI IZDATKI IN DOHODKI ZA PRVA DVA MESECA NOVEGA PRORAČUNA.

Sedaj objavlja finančno ministrstvo podatke o dohodkih in izdatkih v aprilu in maju, in to one, ki gredo na novi proračun. V teh prvih dveh mesecih so znašali državni izdatki, ki gredo na breme novega proračuna, 820.2 milijona D nasproti 720.3 milijona Din v istem času lanskega leta. Dohodki v teh dveh mesecih pa so znašali 1029.1 milijona Din nasproti 938.9 milijona Din v istem razdobju lanskega leta, tako da so bili letos dohodki za 90.2 milijona Din večji nego lani.

Državna podjetja so v aprilu in maju na breme novega proračuna izdala 370.8 milijona Din (lani 351.8), dočim so znašali dohodki v teh dveh mesecih 517.8 milijona Din (lani 474.8 milijona Din).

Kakor kažejo gornje številk, so izdatki v teh dveh mesecih znatno presežali dohodke. To pa je le računski suficit, kajti na drugi strani so bili v teh dveh mesecih na breme starega proračuna še prav znatni izdatki pri malenkostnih dohodkih.

Državni davčni dohodki.

V prvih dveh mesecih novega proračunskega leta (april, maj) so se državni

davčni dohodki razmeroma ugodno razvijali, tako pri neposrednih davkih kakor tudi pri posrednih davkih. Državni davčni dohodki so v teh dveh mesecih znašali v milijonih Din:

	1934	1933	razlika
neposredni davki	289.9	265.3	+ 24.6
trošarine	113.3	77.5	+ 35.9
takse	113.5	100.6	+ 12.9
carine	109.8	97.7	+ 12.1
višek monopolov	258.3	260.7	= 14.9

Kakor nam kaže gornja primerjava, je zaznamovati precej večji donos zlasti pri trošarinah in taksah, kar je posledica novih, odnosno povišanih trošarin in taks. Večji donos carin pa je v zvezi s povečanim uvozom.

==

Hmeljarji, pozor! Hmeljarsko društvo si šteje v svojo dolžnost, da svari vse hmeljarje pred preranim obiranjem letošnjega hmelja, ker bi jim to bilo pri itak pičli letini v veliko škodo. Prezgodaj obrani hmelj je lahek in slabe kakovosti. Da se razjasni kritični položaj, v kakršnem še dosedaj hmeljarji sploh niso bili, se bo v najkrajšem času sklical takozvani »tabor hmeljarjev«, povodom katerega se bo o vsem potrebnem razpravljalo.

Stanje hmeljskih nasadov v Sloveniji. Ze teden dni imamo ugodno vreme, ki pospešuje razvoj nasadov. Nekaj pozno obrezanih kaže celo neko izboljšanje, ki pa vobče ne bo vplivalo na že objavljeno cenitev bodoče letine. Stanje je ostalo več ali manj nespremenjeno in letina bo le bolj pičla. Vsled predčasnega razvoja hmeljske rastline so nekateri hmeljarji že pričeli s podbiranjem, ki se bo najhitreje zavleklo do glavnega obiranja v mesecu avgustu. Z ozirom na bodočo malo letino zahtevajo lastniki lanskih ostankov zvišane cene, vsled česar ne pride do kupčijskih zaključkov.

Važno za čebelarje! Ban je izdal naredbu o prevažanju čebel na ajdovo pašo, ki določa, da mora oni, ki namerava čebele pripeljati na ajdovo pašo, to prej prijaviti oni občini, v katero namerava preplejati čebele. V prijavi mora točno navesti število panjev in prostor, kjer jih namerava postaviti. Obenem mora občini naznaniti voj točen naslov ali naslov svojega pooblaščenca in kraj, kjer ima čebele, kadar jih nima na pa-

ši. Čebelarji morajo dovoz čebel prijaviti do 1., odnosno do 20. julija. Občina sme na zahtevo čebelarke podružnice ali domačih čebelarjev prepovedati dovoz. Pred 10. avgustom se čebele ne smejo pripeljati na ajdovo pašo, odpeljati pa se morajo najkasneje do 20. septembra. Čebelar mora najkasneje tretji dan po dovozu občini javiti število pripeljanih panjev. Da se zabrani ropanje, je v času od 10. avgusta do 20. septembra vsem čebelarjem prepovedano točenje medu. Dovoljeno je le odvzeti polno satje in ga nadomestiti s praznim. Kršitve te naredbe se kaznujejo z denarno kaznijo od 10 do 1000 Din. Naredba je stopila že v veljavo.

Evropska pšenična letina. Po cenitvi mednarodnega poljedelskega instituta v Rimu bo znašal letos evropski pšenični pridelek približno 400 milijonov meter-skih stotov nasproti 472 milijonom stotov v lanskem letu, 405 milijonom pred dvema letoma in 391 milijonom v letu 1931. Letošnji pšenični pridelek Evrope bo torej znatno manjši nego je bil lani, vendar je nekoliko manjši kakor pred dvema letoma. Razlika odpade v enakih delih tako na uvozne kakor tudi na izvozne države. Pridelek v izvoznih državah (štiri podunavske države, Poljska in Litavska) se ceni na 90 milijonov meter-skih stotov, nasproti 122 milijonom met. stotov v lanskem letu, 77 milijonom stotov pred dvema letoma in 126 milijonom v letu 1931.

Pokvarjeni srebrni novci. Finančni minister je s posebnim odlokom izdal nalog, da mora Narodna banka pokvarjene, toda prave srebrne novce po 10, 20 in 50 Din, ki bodo predloženi na blagajnah, presekatati in potem vrniti stranki, ker finančno ministrstvo pokvarjenega kovinskega denarja ne zamenjuje.

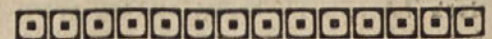
Sestanek sadjarjev mariborskega okoliša. Ker se bliža sadna sezona in je nujno, da se sadjarji porazgovorimo glede prodaje sadja ter sprejmemo tozadevne sklepe, sklicuje mariborska kmetijska podružnica sestanek članov vseh kmetijskih in sadjarskih podružnic mariborskega okoliša, in sicer za nedeljo 15. t. m ob 9. uri dopoldne v Mariboru na vinarski in sadjarski šoli. Sadjarji, pridite vsi, da ukrenemo, kar je potrebno za zaščito naših koristi.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto 7. julija so pripeljali 36 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso so prodajali po 10—12, slanino 12—13. Kmetje so postavili na trg 27 voz sena po 20—25, 1 voz lucerne 35, 3 slame 18 do 20, 28 voz krompirja po 1—1.50, 3 čebule po 4, česen 6—8. Zelje (glava) 1—3, kisló zelje 3, kumarce (komad) 0.50—3, paprika 0.50—0.75, karfijola 0.50 do 4, ohrovt (glava) 1—2, hren 6—7, buče 1—3, paradižniki 5—6, endivija 0.50—0.75, radič (kup) 1, špangelj (šopek) 2—3, špinača (kup) 1, fižol v stročju 1, luščen grah. Jabolke 3—5, hruške 4—8, suhe slive 8—10, črešnje 2—3, črnice 1 do 1.25, marelice 6—10, breskve 6—8, maline 3.50—4, grozdčije 2—3, dalmatinsko grozdje 12—14, celi orehi 10, luščeni 34, rane slive 5—6. Na trgu je bilo 14 vreč pšenice 1.25, 1 rži 1, 14 ječmena 1, 18 koruze 1—1.25, 16 ovsa 0.75, 10 prosa 1.75, 7 ajde 1, 12 fižola 2—2.50. Smetana 10—12, mleko 1.50—1.75, surovo maslo 20 do 24, čajno maslo 28—32, jajca 0.40—0.60. Na trg so prinesli 140 komadov kokoši po 20—30, 1200 piščancev po 14 do 50, 28 gosi 30, 25 rac 15—20, 45 domačih zajcev 5—20.

Mariborski svinjski sejem 6. 7. 1934. Na ta svinjski sejem je bilo pripeljanih 343 svinj in so bile cene sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 70—90 Din, 7—9 tednov 100—140 Din, 3—4 mesece 200—220 Din, 5—7 mesecev 300—320 Din, 8—10 mesecev 350—380 Din, 1 leto 450—560 Din, 1 kg žive teže 5—6 Din, 1 kg mrtve teže 8—9.50 Din. Prodanih je bilo 140 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 8—10 Din, volovsko meso 2. vrste 6—8 Din, meso od bikov, krav in telic 5—6 Din, telečje meso I. vrste 10—12 Din, telečje meso II. vrste 6—8 Din, svinjsko meso sveže 10 do 15 Din 1 kg.

Zahtevajte povsod

»Slovenskega gospodarja«!

